

Pétrus «2»

«Rosul Pétrus yazghan ikkinji mektup» ••• Salam

¹ Eysa Mesihning quli we rosuli bolghan menki Siméon Pétrustin Xudayimiz we Qutquzghuchimiz Eysa Mesihning heqqaniyliqi arqiliq biz bilen oxshash qimmatlik bir étiqadqa muyesser qilin'ghanlarga salam! □ ² Siler Xudani we Rebbimiz Eysani chongqur tonughanséri, méhirshepset we xatirjemlik silerge hessilep ashqay! ■

Nijatta ösüş

³ Bu *duayimning* asasi — biz bizni Özining shan-sheripi we ésil pezilitining tesiri arqiliq Chaqirghuchini chongqur tonughanliqimiz üçün, Uning ilahiy küch-qudriti hayatimizgha we ixlasmenlikte méngishimizgha kéreklik bolghan hemmini ata qildi. □ ⁴ U mushu peziletleri arqiliq bizge qimmatlik, eng ulugh wedilerni berdi, bular bilen siler bu dunyadiki hawayi-heweslerdin

---

□ **1:1** «Eysa Mesihning quli we rosuli bolghan menki Siméon Pétrus» — «Siméon» bashqa yerlerde «Simon» déyilidu. «Xudayimiz we Qutquzghuchimiz Eysa Mesih» — bu ibaridin éniqki, Eysa (tebiitide) hem Xuda hem Kutquzghuchidur. «**biz bilen oxshash qimmatlik bir étiqadqa muyesser qilin'ghanlarga salam!**» — «oxshash qimmatlik bir étiqadqa muyesser qilin'ghan» dégen mushu ibaridin éniq körüniduki, heqiqiy étiqad Xudaning Özidin kélidu.

■ **1:2** Yuh. 17:3; Rim. 1:7; 1Pét. 1:2; Yeh. 2. □ **1:3** «Özining shan-sheripi we ésil pezilitining tesiri arqiliq bizni chaqirghuchi» — mushu zat Reb Eysa Mesih, elwette.

bolghan iplasliqtin qutulup, Xudaliq tebietke ortaq nésip bolalaysiler.■

⁵ Del mushu sewebtin, siler pütün küchünglar bilen étiqadingslarga ésil peziletni, ésil pezilitinglarga bilimni, □ ⁶ biliminglarga temkinlikni, temkinlikinglarga chidamliqni, chidamliqinglarga ixlasmenlikni, ⁷ ixlasmenlikinglarga qérindashliq méhribanliqni, qérindashliq méhribanliqinglarga méhir-muhebbetni körsitishni qoshushqa intilinglar. ⁸ Chünki bu xususiyetler silerde bar bolsa, shundaqla éship bériwatqan bolsa, bular silerni Rebbimiz Eysa Mesihni chongqur tonushqa *intilishte* ish-emelsiz we méwisiz qaldurmaydu. ■ ⁹ Emme eger birside bular kem bolsa, u kor ademdur — u burnining uchinila köreleydighan, ilgiriki gunahliridin pak qilin'ghinini untughan bolidu. ■

¹⁰ Shuning üçün, i qérindashlar, siler *Xuda teripidin* chaqirilghanliqinglarni, shundaqla tallan'ghanliqinglarni jezmleshtürüşke intilinglar. Shundaq qilsanglar, héchqachan téyilip

---

■ **1:4** Yesh. 56:5; Yuh. 1:12; Rim. 8:15; Gal. 3:26. □ **1:5** «Del mushu sewebtin, siler pütün küchünglar bilen étiqadingslarga ésil peziletni, ésil pezilitinglarga bilimni,... (qoshushqa intilinglar)» — «bilim» mushu yerde Xudaning yoli toghruluq bilim, elwette. ■ **1:8** Tit. 3:14. ■ **1:9** Yesh. 59:10; Zef. 1:17.

ketmeysiler. □ 11 Shundaq bolghanda Rebbimiz we Qutquzghuchimiz Eysa Mesihning menggülük padishahliqidimu qizghin qarshi élinisiler.□

12 Shunga, gerche siler bu ishlarni bilgen bolsanglarmu, shundaqla bizge ige qilin'ghan heqiqette mustehkemlen'gen bolsanglarmu, men yenila herdaim bu ishlarni ésinglarga salmaqchimen. 13 Derweqe, men mushu chédirimda bolsamla, bularni seminglarga sélip, silerni oyghitip turushni layiq körimen. □ ■

14 Chünki Rebbimiz Eysa Mesihning burun manga ayan qilghinidek, méning bu chédirim pat arida uchamdin séliwétildighanliqini bilip turuptimen.

□ 1:10 «Shuning üçün, i qérindashlar, siler Xuda teripidin chaqirilghanliqinglarni, shundaqla tallan'ghanliqinglarni jezmeshtürüshke intilinglar. Shundaq qilsanglar, héchqachan téyilip ketmeysiler» — «téyilip ketmeysiler» dégen ibarini beziler bu ibare nijattin mehrum bolush dégen menini bildüridu, dep qaraydu. Bizningche u gunah sadir qilishni körsitidu dep qaraymiz (mesilen, «Yaq.» 3:2ni körüng, oxshash söz shu ayette ishlitilidu). □ 1:11 «Rebbimiz we Qutquzghuchimiz Eysa Mesihning menggülük padishahliqidimu qizghin qarshi élinisiler» — «qizghin qarshi élinisiler» dégenlik grék tilida «kirish yolunglar kengrichilik bilen sizlerge teminlinidu» dégen ibare bilen ipadilinidu. □ 1:13 «men mushu chédirimda bolsamla...» — «chédirim» — Pétrusning öz ténini körsitidu, elwette. Lékin u mushu söz bilen herbir étiqadchining ténini Israillar chöl-bayawanda Xudaning emri bilen yasighan «ibadet chédiri»gha oxshitidu. Xudaning Öz shan-sheripi bu «addiy chédir»da makanlashturulghan we shuningdek hazir herbir étiqadchining ténide mewjuttur («Yh.» 1:14, 2:12, «1Kor.» 3:9 we 16, 6:19ni körüng). ■ 1:13 2Pét. 3:1.

□ ■ 15 Berheq, men silerning bu ishlarni men bu dunyadin ketkinimdin kéyinmu herwaqit ésinglarga keltürüşünglar üçün küchümning bariche intilimen.□

Xuda peyghemberlerge ata qilghan ishenchlik kalam-bésharetler

¹⁶ Chünki biz silerge Rebbimiz Eysa Mesihning küch-qudriti we hazir bolushini uqturghinimizda hergizmu hiyligerliktin oydurup chiqilghan riwayetlerge egeshmiduq, belki biz Uning heywetlik shan-shöhritige öz közimiz bilen

---

□ **1:14** «Chünki Rebbimiz Eysa Mesihning burun manga ayan qilghinidek, méning bu chédirim pat arida uchamdin séliwétilidighanliqini **bilip turuptimen**» — «Yh.» 21:18-19ni körüng. ■ **1:14** Yuh. 21:18,19; 2Tim. 4:6. □ **1:15** «men **bu dunyadin ketkinimdin kéyinmu**» — «bu dunyadin kétish»: — bu ibare grék tilida «eksodos» dégen söz («Misirdin chiqish» bilen munasiwetlik) bilen ipadilinidu («Luqa» 9:31ni körüng). «**Berheq, men silerning bu ishlarni men bu dunyadin ketkinimdin kéyinmu herwaqit ésinglarga keltürüşünglar üçün küchümning bariche intilimen**» — «bu ishlar» bolsa: (1) mushu ikkinchi xetning mezmunini; (2) «Yh.» 21-babta xatirilen'gen ishlarni (Mesihning Pétrusning dunyadin kétish yoli toghruluq bésharetliri)ni körsetse kérek. Biz birinchi chüshenchige mayilmiz.

guwahchimiz. □ ■ 17 Chünki U muqeddes taghda Xuda'Atidin shan-shöhret we ulughluqqa érishkende, ashu ulugh shan-shereplik yerdin: «Bu Méning söyümlük Oghlum, Men Uningdin xursenmen» dégen shundaq zor bir awaz Uninggha yetküzülüp anglandi. □ ■ 18 Muqeddes taghda biz Uninggha hemrah bolup bille turghan bolghachqa, ershtin bu awaz anglan'ghinida bizmu öz quliqimiz bilen uni angliduq. □

□ 1:16 «biz silerge ... uqturghinimizda ... biz Uning heywetlik shan-shöhritige öz közimiz bilen guwahchimiz» — bu ayettiki «biz» dégen söz Pétrusning özini we Yuhanna, Yaqup qatarliq rossullarni körsitidu. «Eysa Mesihning küch-qudriti we hazir bolushi (yaki «qaytip kélishi»)» — («hazir bolushi» grék tilida «parusiya») dégen sözler birinchidin mushu yerde, shübhisizki, Mesihning ularning köz aldida özgirip, shan-sheripi ichide körün'genlikini körsitidu («Matta» 17-bab, «Markus» 9-bab, «Luqa» 9-babni körüng). Ikkinchidin, bu sözler yene Injilda adette Mesihning qaytip kélishini körsitidu; chünki U qaytip kelgende Uning shan-sheripi heqiqeten ayan holidu. Shuning bilen mushu yerde Uning dunyagha qaytip kélishinimu körsitidu. «...belki biz Uning heywetlik shan-shöhritige öz közimiz bilen guwahchimiz» — «Uning» grék tilida «Ashuning» bilen ipadilinidu. Mushu yerde «Ashuning» dégen söz Pétrusning Mesihke bolghan chongqur hörmitini we yéqin munasiwitini bildüridu. ■ 1:16 Mat. 17:1; Yuh. 1:14; 1Kor. 1:17; 2:1, 4; 4:20; 1Yuh. 1:1. □ 1:17 «Chünki U muqeddes taghda Xuda'Atidin shan-shöhret we ulughluqqa érishkende, ashu ulugh shan-shereplik yerdin: «Bu Méning söyümlük Oghlum, Men Uningdin xursenmen» dégen shundaq zor bir awaz Uninggha yetküzülüp anglandi» — «ashu ulugh shan-shereplik yer» bolsa asman, ershtur. ■ 1:17 Mat. 3:17; 17:5; Mar. 1:11; 9:7; Luqa 3:22; 9:35; Kol. 1:13. □ 1:18 «Muqeddes taghda biz uninggha hemrah bolup bille turghan bolghachqa, ershtin bu awaz anglan'ghinida bizmu öz quliqimiz bilen uni angliduq» — «Matta» 17-bab, «Markus» 9-bab, «Luqa» 9-babni körüng.

19 Uning üstige hemmimizde peyghemberler yetküzgen tolimu ishenchlik bésharetlik söz-kalam bardur; siler tang süzülgüche, tang yultuzi qelbinglarni toluq yorutquche bu söz-kalamgha qulaq salsanglar, yaxshi qilghan bolisiler (bu söz-kalam xuddi qarangghuda chaqnap turidighan chiraghqa oxshashtur). □ ■

20 Shuni hemmidin muhim dep bilishinglar kérekki, muqeddes yazmilardiki héchqaysi wehiy peyghemberlerning öz chüshenchisi boyiche

---

□ **1:19** «Uning üstige hemmimizde peyghemberler yetküzgen tolimu ishenchlik bésharetlik söz-kalam bardur» — bashqa birxil terjimisi: «uning üstige hemmimizde buningdin téximu ishenchlik bésharetlik söz-kalam (peyghemberler yetküzgen söz-kalam) bardur». Pétrus bu yerde: «Peyghemberlerning sözliri hetta méning guwahliqimdinmu ishenchliktur (chünki Mesih toghruluq bésharet bergüchiler, shundaqla ularning bergen bésharetliri nahayiti köp; bésharetlerning köp qismi alliqachan köz aldimizde emelge ashurulghan, dégendek); bu ulugh sözler hemmimizde bar» démekchi bolsa kérek. «siler **tang süzülgüche, tang yultuzi qelbinglarni toluq yorutquche bu söz-kalamgha qulaq salsanglar, yaxshi qilghan bolisiler (bu söz-kalam xuddi qarangghuda chaqnap turidighan chiraghqa oxshashtur)**» — «tang süzülgüche» — Eysa Mesihning qaytip kélishigiche. «Tang yultuzi qelbinglarni toluq yorutquche» — «tang yultuzi», shübhisizki, Eysa Mesihning Özidur («Chöl.» 24:17ni körüng). Bu sözlerge qarighanda, tang yultuzi tang étishtin sel burun ayan bolghandek, Eysa Mesih qaytip kélishtin awwal étiqadchilarning qelbide birxil oyghan'ghan sézim, uning kélishige baghlan'ghan alahide birxil küchlük arzu-teshna peyda bolushi mumkin («1Tés.» 5:6-10ni körüng). ■ **1:19** 2Kor. 4:6; Weh. 22:16.

yetküzülgen emes. □ 21 Chünki héchqandaq wehiy-bésharet insanlarning iradisidin kelgen emes, u belki Xudaning muqeddes adamliri Muqeddes Roh teripidin yétekliniq, Uning türtkisi bilen éytqan söz-kalamdur. □ ■

2

Saxta peyghemberler we saxta telim bergüchiler

¹ Lékin burun xelq ichide saxta peyghemberler chiqqan, shuningdek aranglardimu saxta telim bergüchiler meydan'gha chiqidu. Ular soqunup kirip, halaketke élip baridighan bid'et telimlarni aranglarga astirtin kirküzüp, hetta özlirini hör qilishqa sétiwalghan igisidinmu ténip, buning bilen

□ **1:20** «... **muqeddes yazmildiki héchqaysi wehiy peyghemberlarning öz chüshenchisi boyiche yetküzülgen emes**» — yaki «muqeddes yazmildiki héchqaysi wehiy peyghemberlarning özliri oylap chiqqan emes». Bu ayetning yene üç xil terjime-chüshenchisi bar: — (1) adamlarning xalighanche wehiylerge shexsiy tebir bérishige bolmaydu; (2) bésharet-wehiylerge ayrim sherh bérishke bolmaydu (yeni, bashqa bésharet-wehiyler bilen birleshtürüp chüshinishimiz kérek); (3) peyghemberler bergen bésharet-wehiylerni chüshendürüsh peyghemberlarning özigila xas bolmaydu (chünki ular bezide özi éytqan sözlirini chüshenmeytti — «1Pét.» 1:10-12ni körüng). Bu pikirlerning hemmisini (bolupmu 2-pikirni) durus dep qarisaqmu, bizningche, bizning terjimimiz kéyinki 21-ayetke eng mas kélidu. □ **1:21** «**Chünki héchqandaq wehiy-bésharet insanlarning iradisidin kelgen emes, u belki Xudaning muqeddes adamliri Muqeddes Roh teripidin yétekliniq, Uning türtkisi bilen éytqan söz-kalamdur**» — «Muqeddes Roh teripidin yétekliniq, uning türtkisi bilen» grék tilida «Muqeddes Roh teripidin yótkilishi bilen» dégen söz bilen ipadiliduru. ■ **1:21** 2Tim. 3:16.

öz béshigha tézla halaket chüshüridu. □ ■ 2 Nurghun kishiler ularning shermendilikige egiship kétidu, shuningdek ularning sewebidin heqiqet yoli haqaretke uchraydu. 3 Ular achközlükidin oydurma sözler bilen silerni satidighan méli qilidu. Emdi ularning béshigha xéli burunla békitilgen jaza bikar olturmaydu, ularning halakiti bolsa uxlap yatmaydu. ■

4 Chünki Xuda gunah sadir qilghan perishtilerni ayap olturmay, belki ularni tehtisaraning hangigha tashlap, soraqqa tartquche zulmetlik qarangghuluqtiki zenjirler bilen solap qoyghan yerde, □ ■ 5 shundaqla qedimki dunyadikilernimu ayap qoymay, xudasizliqqa bérilgen dunyani topan bilen gherq qilip, peqet heqqaniyliqqa dewet qilghuchi Nuhni bashqa

---

□ 2:1 «Lékin burun xelq ichide saxta peyghemberler chiqqan, shuningdek aranglardimu saxta telim bergüchiler meydan'gha chiqidu» — «xelq» bolsa Israil xelqi. ■ 2:1 Qan. 13:2; Mat. 24:11; Ros. 20:29; 1Tim. 4:1; 2Tim. 3:1. ■ 2:3 Yeh. 4. □ 2:4 «Chünki Xuda gunah sadir qilghan perishtilerni ayap olturmay, belki ularni tehtisaraning hangigha tashlap, , soraqqa tartquche zulmetlik qarangghuluqtiki zenjirler bilen solap qoyghan yerde...» — «tehtisaraning hangi» grék tilida «tartarus» dégen söz bilen ipadilinidu. Bu jay tehtisaradin ayrim turidu; qarighanda, bu yer mushundaq gunah sadir qilghan perishtilerge alahiyten teyyarlan'ghan.«Zulmetlik qarangghuluqtiki zenjirler» — yaki «zulmetlik qarangghuluqtiki öngkürlerde». Mushu ayyette bayan qilin'ghan perishtiler esli Sheytan bilen bille Xudagha isyan kötürgenlerni emes, belki Nuh peyghemberning dewride gunah qilghan perishtilerni körsitidu. «Yar.» 6:1-5 we izahatlar, «Yeh.» 6-7-ayetlerni we izahatlarni körüng. ■ 2:4 Yeh. 6; Weh. 20:3.

yettisi bilan saqlap qalghan yerde —□ ■ 6 hemde keyin Sodom we Gomorra sheherlirini keyinki dewrlerdiki xudasizliqqa berilgenlerge ibret bolsun dep bekitip, beshigha kulpetlik jazani chushurup kul qilghan, ■ 7 shuning bilan birge mushu exlaqsizlarning buzuqchiliqliridin yirginip azablan'ghan, heqqaniy bolghan Lutni ular arisidin qutuldurghan yerde —■ 8 (ene shundaq kishilerning ichide yashighan heqqaniy Lutning heqqaniy qelbi her kuni anglighan we korgen itaetsizlikler tupeylidin azablinatti) ■ 9 emdi shuni koruwalalaymizki, Reb ixlasmenlerni duch kelgen sinaqlardin qandaq qutquzushni we shuningdek heqqaniysizlarni soraq kunigiche jazalinishqa saqlap qoyushni bilidu. ■ 10 Bularning arisidiki oz etlirige egiship pasiq heweslerge berilgen, shundaqla hoquq igilirige sel qarighanlarning jazasi teximu shundaq bolidu. Mushundaq kishiler hali chong, menmenchilerdur, ular «*rohiy* ulughlar»gha

---

□ 2:5 «peqet **heqqaniyliqqa dewet qilghuchi Nuhni bashqa yettisi bilan saqlap qalghan yerde...**» — grék tilida «peqet heqqaniyliqqa dewet qilghuchi sekkizinchi kishi Nuhni saqlap qalghan yerde ...» dégen sözler bilen ipadilinidu. ■ 2:5 Yar. 7:23; 1Pét. 3:19. ■ 2:6 Yar. 19:24; Qan. 29:22; Yesh. 13:19; Yer. 50:40; Ez. 16:49; Hosh. 11:8; Am. 4:11; Yeh. 7. ■ 2:7 Yar. 19:7, 8. ■ 2:8 Zeb. 119:158. ■ 2:9 1Kor. 10:13.

haqaret qilishtin héch qorqmaydighanlardur. □

11 Hetta ulardin küch-qudrette üstün turidighan perishtilermu Perwerdigarning aldida bu «ulughlar»ni haqaret bilen erz qilmaydu. □

12 Emma bular xuddi owlinip boghuzlinish üçün tughulghan yawayi eqilsiz haywanlardek kélip, özliri chüshenmeydighan ishlar üstide haqaretlik söz qilidu we shundaqla özlirining halaket ishliri bilen toluq halak bolidu, □ ■ 13 shundaqla öz heqqaniysizliqigha tushluq jazaning méwisini yeydu. Ular hetta kündüzi ochuq-ashkara eyshishret qilishnimu lezzet dep hésablaydu; ular *silerge* nomus we dagh keltürüp siler bilen bir dastixanda olturup, öz mekkarliqliridin

□ 2:10 «bularning arisidiki öz etlirige egiship pasiq heweslerge bérilgen, shundaqla hoquq igilirige sel qarighanlarning jazasi téximu shundaq bolidu» — «hoquq igiliri» dégenlik shübhisizki, mushu yerde padishahlar, waliylar we hökümetning türlük emeldarlarni, shundaqla Xuda békitken ata-aniliq hoquq-nimu öz ichige alidu. «mushundaq **kishiler hali chong, menmenchilerdur, ular «rohiy ulughlar»gha haqaret qilishtin héch qorqmaydighanlardur»** — «rohiy ulughlar» eyni tékiste «rohiy» dégen söz yoq. Lékin 11-ayetke qarighanda choqum ershtiki (yaman) küchler, yeni jin-sheytanlarni körsetse kérek. □ 2:11 «**hetta ulardin küch-qudrette üstün turidighan perishtilermu...**» — «ulardin» — beziler mushu yerdiki «ular»ni «ershtiki ulughlar»ni körsitidu, dep qaraydu. Lékin bizningche «ular» saxta telim bergüchilerning özlirini körsitidu. Perishtiler elwette jin-sheytanlardan üstün turidu! «... **perishtilermu Perwerdigarning aldida bu «ulughlar»ni haqaret bilen erz qilmaydu»** — mesilen, «Yeh.» 9-ayetni körüng. □ 2:12 «...shundaqla özlirining **halaket ishliri bilen toluq halak bolidu»** — «özlirining halaket ishliri» dégenning bashqa menisi «ular (yeni «ershtiki ulughlar»)ning halakiti» bolushi mumkin. Grék tilida peqet «ularning halakiti» déyilidu. ■ 2:12 Yer. 12:3; Yeh. 10.

zoqlinidu. ¹⁴ Ularning zinaxorluq bilan tolghan közliri gunah sadir qilishtin üzülmeydu; ular tutami yoq kishilerni éziqturidu; ular qelbini achközlükke köndürgen, lenetke yéqin balilardur! ¹⁵ Ular toghra yoldin chetnep, Bosorning oghli Balaamning yoligha egiship ketti. U kishi haram yolda tapqan heqni yaxshi körgüchi idi, □ ■ ¹⁶ lékin u qilghan qebihlikli tüpeylidin tenbihini yédi (zuwansiz éshek insanning awazi bilen sözlep peyghemberning exmiqane ishini tosti). □ ■ ¹⁷ Mana mushundaq kishiler qurup ketken bulaqlar, borandin heydilip yürgen tumanlarga oxshaydu; ulargha menggülük zulmetning qapqaranghuluqida

---

□ **2:15** «Ular toghra yoldin chetnep, Bosorning oghli Balaamning yoligha egiship ketti. U kishi haram yolda tapqan heqni yaxshi körgüchi idi» — «Chöl.» 22-24-bablarda, Balaamning atisi «Béor» dep atilidu. «Bosor» uning bashqa ismi bolsa kérek. ■ **2:15** Chöl. 22:7,21; Yeh. 11. □ **2:16** «lékin u (Balaam «peyghember») qilghan qebihlikli tüpeylidin tenbihini yédi (zuwansiz éshek insanning awazi bilen sözlep peyghemberning exmiqane ishini tosti)» — «Béorning oghli Balaam» toghruluq: Musa peyghember Israillarni Misirdin Xuda wede qilghan zémin'gha bashlap kétiwatqanda, yol üstidiki padishahlarning qarshiliqigha uchraydu. Ashu padishahlardin biri Béorning oghli Balaam dégen «peyghember»ni izdep baridu we eger u Israillargha lenet oqusa, uninggha köp pul bermekchi bolidu. Xuda Balaamning undaq qilishgha yol qoymisimu, Balaam beribir pulni dep Israillargha lenet oqumaqchi bolup yolgha chiqidu. Mana bu «Balaam peyghemberning yoli» déyilidu. Biraq Xuda Balaamning éshikining aghzi arqiliq: «Mana séning éshiking Méning awazimni sendin yaxshi tonuydu» dégendek, shu yolning qebihlikini ashkarilaydu. «Chöl.» 22-24-bablarni körüng. ■ **2:16** Chöl. 22:21.

jay hazirlap qoyulghan. □ ■ 18 Chünki ular yalghan-yawidaq yoghan sözler bilen maxtinip, ademning etlik heweslrini qozghitip eysh-ishret ishliri bilen ézitquluq yolida méngiwatqanlardin özlirini yéngila qachurghanlarni azduridu. □

19 Ular mushu kishilerge «Silerni erkinlikke érishtürimiz» dep wede qilidu, lékin özliri emeliyette buzuqluqning qulliridur. Chünki adem néme teripidin boysundurulghan bolsa, shuning quli bolidu. ■ 20 Chünki eger ular Rebbimiz we Qutquzghuchimiz Eysa Mesihni tonush arqiliq bu dunyaning pasiqliqliridin qutulup, kéyin shulargha yene baghlinip, boysundurulghan bolsa, ularning kéyinki hali deslep kisidinmu better bolidu. ■ 21 Chünki heqqaniylik yolini bilip turup, öziye yetküzülgen muqeddes emrdin yüz örügendin köre, bu yolni eslidinla bilmigini ewzel bolatti. 22 Mushu ishenchlik hékmetlik sözler ularda emelge ashurulidu: —

«It aylinip öz qusuqini yer» we yene «Choshqa

□ 2:17 «**mana mushundaq kishiler qurup ketken bulaqlar, borandin heydilip yürgen tumanlarga oxshaydu; ulargha menggülük zulmetning qapqaranghuluqida jay hazirlap qoyulghan**» — qarighanda, ularning axirqi hali 4-ayette tilgha élin'ghan perishtilerningkidin éghir bolidu. ■ 2:17 Yeh. 12.

□ 2:18 «**Chünki ular yalghan-yawidaq yoghan sözler bilen maxtinip, ademning etlik heweslrini qozghitip eysh-ishret ishliri bilen ézitquluq yolida méngiwatqanlardin özlirini yéngila qachurghanlarni azduridu**» — «ademning **etlik hewesliri**» — «rimliqlargha»diki kirish sözimzdiki «et» toghruluq mezmunni körüng. «Ézitquluq yolida méngiwatqanlardin özlirini yéngila qachurghanlarni azduridu» — yaki «ézitquluq yolida méngiwatqanlardin özlirini aran qachurghanlarni azduridu».

■ 2:19 Yuh. 8:34; Rim. 6:16. ■ 2:20 Mat. 12:45; Ibr. 6:4; 10:26.

yuyunup chiqipla qaytidin patqaqta éghinar». □ ■

3

Rebning qaytip kélishining kéchiktürülüş sewebi

¹ I söyümlüklirim, hazir silerge bu yéziwatqinim ikkinchi xétimdur. Her ikki xétimde silerning sap könglünglarni oyghitip, shu ishlarni eslitishke intildimki, ■ ² muqeddes peyghemberler burun éytqan sözlerge we Rebbimiz hem Qutquzghuchimizning rosulliringlar arqiliq yetküzgen emrige köngül bölüşünglarni ötünimen.

³ Eng muhimi shuni bilishinglar kérekki, künlerning axirida özining hawayi-heweslirining keynige kiridighan, mesxire qilidighan mazaqchilar chiqip: ■ ⁴ «Qéni, Uning qaytip kéli men dégen wedisi?! Ata-bowilirimiz *ölümde* uxlap qalghandin taki hazirghiche hemme ishlar dunya apiride bolghan waqittiki bilen oxshash halette kétéwatidu» dep mesxire qilishidu. ■

⁵ Halbuki, ular eng qedimki zamanda Xudaning sözi bilen asmanlarning yaritilghanliqini we shuningdek yerning sudin chiqqan hem suning wasitisi bilen barliqqa kelgenlikini etey

□ **2:22** «It aylinip öz qusuqini yer» — birinchi hékmetlik söz «Pend.» 26:11din élin'ghan. Ikkinchisining menbesi namelum.

■ **2:22** Pend. 26:11. ■ **3:1** 2Pét. 1:13. ■ **3:3** 1Tim. 4:1; 2Tim. 3:1; Yeh. 18. ■ **3:4** Ez. 12:22.

untuydu; □ ■ 6 shu amillarning wasitiliri bilan shu zamandiki dunya kelkündin gherq bolup yoqaldi. □ ■ 7 Emma hazirqi asmanlar bilan zémin oxshashla shu söz bilen ixlassiz ademler soraqqa tartilip halak qilinidighan ashu künde otta köydürülüşke saqlinip, ta shu künigiche halidin xewer élinip turidu. □ ■

8 Emdi i söyümlüklirim, shu ish neziringlardin qachmisunki, Rebge nisbeten bir kün ming yildek we ming yil bir kündektur. □ ■ 9 Reb Öz wedisini *orundashni* (bezilerning «kéchiktürdi» dep oylighinidek) kéchiktürgini yoq, belki héchkimning halak

□ 3:5 «Halbuki, ular eng qedimki zamanda Xudaning sözi bilen asmanlarning yaritilghanliqini we shuningdek yerning sudin chiqqan hem suning wasitisi bilen barliqqa kelgenlikini etey untuydu» — «etey untuydu» dégenning bashqa birxil terjimisi: «öz bengbashliqidin untuydu». ■ 3:5 Yar. 1:9; Zeb. 24:2. □ 3:6 «shu amillarning wasitiliri bilan shu zamandiki dunya kelkündin gherq bolup yoqaldi» — «...shu amillarning wasitiliri bilan» dégen ibare peqet suning özini yaki sular we Xudaning sözini teng körsitidu. Bizningche sular we Xudaning sözini teng körsitidu; chünki (grék tilida) aldinqi jümlide bu ikki ish eng axirida tilgha élin'ghan, shundaqla 7-ayette Xudaning sözining ikkinchi qétim wasite bolidighanliqi körsitilidu. ■ 3:6 Yar. 7:10,21. □ 3:7 «Emma hazirqi asmanlar bilen zémin oxshashla shu söz bilen ixlassiz ademler soraqqa tartilip halak qilinidighan ashu künde otta köydürülüşke saqlinip, ta shu künigiche halidin xewer élinip turidu» — «oxshashla shu söz» dégen ibarining bashqa xil terjimisi: «Uning (yeni, Xudaning) sözi». «Halidin xewer élinip turidu» — peqet saqlan'ghanla emes, belki Xudaning ghemxorluqining obyékti bolidu. ■ 3:7 Zeb. 102:25-26; Yesh. 51:6; 2Tés. 1:8; Ibr. 1:11; 2Pét. 3:10. □ 3:8 «Rebge nisbeten bir kün ming yildek we ming yil bir kündektur» — Reb waqitning cheklimisige uchrinmaydu, elwette. ■ 3:8 Zeb. 90:4.

bolushini xalimay, hemme insanning towa qilishigha kirishini arzulap, silerge kengchilik qilip waqitni sozmaqta. □ ■

¹⁰ Lékin Rebning küni xuddi oghrining kélishidek kütülmigen waqitta bolidu. U küni asmanlar shiddetlik güdürligen awaz bilen ghayib bolup, kainatning barliq qurulmiliri shiddetlik otta érip tügeydu; zémin we uningdiki pütkül nersilermu köyüp kétidu. □ ■

¹¹ Hemme nerse mana shundaq érip yoqilidighan yerde, siler qandaq ademlerdin bolushunglar kérek? — hayatinglarni pak-muqeddeslikte we ixlasmelikte ötküzüp, ¹² Xudaning küni telmürüp kütüp, u küning

---

□ **3:9 «Reb Öz wedisini orundashni (bezilerning «kéchiktürdi» dep oylighinidek) kéchiktürgini yoq, belki héchkimning halak bolushini xalimay, hemme insanning towa qilishigha kirishini arzulap, silerge kengchilik qilip waqitni sozmaqta»**

— Reb qaytip kelgende yer yüzidikilerge towa qilish pursiti qalmaydu, elwette. ■ **3:9** Ez. 18:32; 33:11; Yesh. 30:18; Hab. 2:3; Rim. 2:4; 1Tim. 2:4; 1Pét. 3:20; 2Pét. 3:15. □ **3:10 «lékin rebning küni xuddi oghrining kélishidek kütülmigen waqitta bolidu»**

— «rebning küni» (Mesihning kélidighan küni) Tewrattiki köp yerlerde «Perwerdigarning küni» dep körsitilidu. «Qoshumche söz»diki «Xudaning küni» toghruluq izahatlimizni körüng. «Oghrining kélishidek» — démek, kütülmigen waqitta. «U küni asmanlar shiddetlik güdürligen awaz bilen ghayib bolup, kainatning barliq qurulmiliri shiddetlik otta érip tügeydu; zémin we uningdiki pütkül nersilermu köyüp kétidu» — «kainatning barliq qurulmiliri» yaki «barliq asman jisimliri». «Uningdiki pütkül nersilermu» dégenning bashqa xil terjimisi: «uningdiki pütkül ishlarmu» yaki «uningdiki barliq qilghan ishlarmu». «zémin we uningdiki pütkül nersilermu köyüp kétidu» — bezi kona köchürmilerde «zémin we üstidiki barliq ishlar yalingach ashkarilididu» déyilidu. ■ **3:10** Mat. 24:43,44; 1Tés. 5:2; Weh. 3:3; 16:15.

tézrek kélishi üçhün intilishinglar kérek emesmu? U künning kélishi bilen pütün asmanlar otta yoqap tügeydu we kainatning barliq qurulmiliri shiddetlik otta érip tügeydu. □ ■ ¹³ Lékin biz bolsaq Uning wedisi boyiche, yéngi asman-zéminni intizarliq bilen kütmektimiz. U yer heqqaniyliqning makanidur. □ ■

¹⁴ Shuning üçhün, ey söyümlüklirim, bu ishlarni kütüwatqanikensiler, *shu tapta* Xudaning aldida nuqsansiz we daghsiz, inaqliq-xatirjemlik ichide hazir bolup chiqishinglar üçhün intilinglar. ¹⁵ we Rebbimizning sewr-taqitini nijat dep bilinglar, del söyümlük qérindishimiz Pawlusmu özige ata qilin'ghan danaliq bilen bu ishlar toghruluq

---

□ **3:12** «Xudaning künini telmürüp kütüp, u künning tézrek kélishi üçhün intilishinglar kérek emesmu? U künning kélishi bilen pütün asmanlar otta yoqap tügeydu we kainatning barliq qurulmiliri shiddetlik otta érip tügeydu» — «Xudaning küni» dégen ibare toghruluq «qoshumche söz»imizde azraq toxtilimiz. «Kainatning barliq qurulmiliri» dégenning bashqa xil terjimisi: «barliq asman jisimliri». ■ **3:12** Zeb. 50:3; 2Tés. 1:8.

□ **3:13** «Lékin biz bolsaq Uning wedisi boyiche, yéngi asman-zéminni intizarliq bilen kütmektimiz. U yer heqqaniyliqning makanidur» — «u yer» hem yéngi asman we yéngi zéminnimu körsitidu. ■ **3:13** Yesh. 65:17; 66:22; Weh. 21:1.

silerge yazghan; □ ■ 16 barliq xetliridimu u bu ishlar heqqide toxtilidu. Uning xetliride chüshinish tes bolghan bezi ishlar bar; bu ishlarni telim almighan we tutami yoq kishiler muqeddes yazmilarning bashqa qisimlerini burmilighandek, burmilap chüshendüridu we shuning bilen öz béshigha halaket élip kélidu.■

17 Shuning bilen, i söyümlükirim, *men éytqan* bu ishlarni aldin'ala bilgenikensiler, bu exlaqsizlarning sepsetliri bilen azdurulup, mustehkem turushunglarni yoqitip qoyushtin

---

□ **3:15** «Rebbimizning sewr-taqiti» — yaki «Rebbimizning kengchilik qilishi». «we **Rebbimizning sewr-taqitini nijat dep bilinglar**» — bu intayin ixcham jümle bolup, belkim: «Xudaning sewr-taqiti téximu köp ademlerge gunahidin qutquzulush pirsiti yaritip bermekte, dep bilinglar» dégendek menide bolushi mumkin. Yene mumkinchiligi barki, «nijat» mushu yerde «bu dunyaning saqlinip qélishi» dégen menide ishlitilgen bolushi mumkin; némila bolmisun ayetning asasiy menisi oxshash; biz peqet bu dunyada bolsaqla, бүгүн towa qilip gunahirimizdin qutulush yoli ochuq turidu, dep bilishimiz lazim. «del söyümlük qérindishimiz **Pawlusmu özige ata qilin'ghan danaliq bilen bu ishlar toghruluq silerge yazghan**» — «qérindishimiz Pawlusmu... silerge yazghan» — Pawlusning köp xizmiti «yat eller», yeni Yehudiy emesler arisida bolghachqa, Pétrusning bu xétimu belkim Yehudiy bolmighan étiqadchilargha yézilghan bolsa kérek. ■ **3:15** Rim. 2:4. ■ **3:16** Rim. 8:19; 1Kor. 15:24; 1Tés. 4:15.

hoshiyar bolunglar. □ 18 Eksiche, *Xudaning* méhir-shepqtide hem Rebbimiz we Qutquzghuchimiz Eysa Mesihge bolghan bilishte dawamliq ösünglar. Uninggha hem hazir hem ashu ebed künigiche barliq shan-sherep mensup bolghay! Amin! □

□ 3:17 «Shuning bilen, i söyümlüklirim, men éytqan bu ish-larni aldin'ala bilgenikensiler...» — «men éytqan bu ish-lar» belkim rosul Pétrusning yuqirida saxta telim bergüchiler toghruluq agahlandürüşlirini körsitidu. «bu **exlaqsizlarning sepsetliri bilen azdurulup, mustehkem turushunglarni yoqitip qoyushtin hoshiyar bolunglar**» — «bu exlaqsizlar» grék tili nusxisida 2:7dimu oxshash söz ishilitilidu; démek, «bu exlaqsizlar» del saxta telim bergüchilerni körsitidu. □ 3:18 «Eksiche, **Xudaning méhir-shepqtide hem Rebbimiz we Qutquzghuchimiz Eysa Mesihge bolghan bilishte dawamliq ösünglar**» — «ösünglar» bolsa rohiy hayatta, iman-étiqad jehette bolidu. Mushu rohiy ösken adem Xudaning méhir-shepqiti we Reb Eysa Mesihni chonggur tonushqa köprek nésip bolidu. Démek, «Xudaning méhir-shepqiti we Reb Eysa Mesihni chonggur tonush» hem rohiy ösüshning wasitisi hem netijisidir. Bashqa birxil terjimisi «Rebbimiz we Qutquzghuchimiz Eysa Mesihning méhir-shepqtide hem Uninggha bolghan tonushta dawamliq ösünglar».

Muqeddes Kalam (latin yéziq)
The Holy Bible in the Uyghur language, written in
Latin script

Copyright © 2010 Mukeddes Kalam - Uyghur Bible Translation Committee

Language: Uyghur tili (Uyghur)

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2021-09-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 12 Sep 2021

b6bd0959-14d2-5233-b340-6f210a8f13c5